

Universitätsbibliothek Paderborn

**Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm
Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...**

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis comprehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronogiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Theodori Archimandritæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolver.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

252 VITA S. THEODORI

ceruicis homines salutaria viri iusti monita
tempore. Nam non longo post tempore rex del
etis primariorum quorundam prouocatus, inge
tem ad urbem exercitum trecentis cum elephan
admouit eamque in cineres redactam agrorum
star agricolis excolendam reliquit.

Milles abit
Hierosoly
mam.

Milles vero misso in peram solo codice Euang
lico Hierosolymam religionis ergo se contulit
deque in AEgyptum sanctorum monachorum
bitatione celebrem concessit. Quae autem quam
admirabilia, & quam diuina ab isto Mille edita
erint facinora, testes sunt Syri, qui eius res gella
vitam literis prodiderunt. Quo autem genera
ciamentorum martyrio defunctus sit incertum
quod sane nequaquam mirum videri debet: quia
pe cum tam varijs (vt inquit Sozomenus est quo
desumpsimus) cruciandi modi à Persis tam
studio ad crudelitatem inuenti fuerint. Verum
summatis dicam, fertur, viros ac mulieres, q
rum nomina recensebantur, martyrium id tem
ris pertulisse ad numerum sedecim milliū: at
titudinem eorum qui praeter hos trucidati sum
numero quidem comprehendi posse: & proprie
perdifficile visum esse Persis, Syris & incolis Ed
sa, qui multum de hac re laborabant, illorum
mina percensere.

VITA S. THEODORI SICAEORVM
chimandritæ miraculis clari. ex ea qua est proli
Georgio presbytero eius discipulo conscripta. Mo
uit ex hac vita anno Domini 613. Heraclij Impa
toris anno tertio.

22. Aprilis. E St oppidum in Galatarum regione, quod So
Siceon op
pidum.

monita con-
pore rexde-
ocatus; inge-
um elephan-
tum agrorum
odice Eu-
se contulit
nachorum
item quan-
Mille edit-
us resgella-
em genero-
it incertum
ri debet; qu-
enus è quo-
versis tam o-
rint. Verum
mulieres, q-
ium id tem-
milliū; at
acidati sum-
e: & propo-
& incolis se-
nt, illorum
EORVM
qua est pro-
nscrip. a. Mi-
teracly Imp-
ione, quod so-
rimi Ancyren-
pis

principatus subiectum. In huius oppidi medio est
publica regi cursus via insigni diuersio celebris, v-
bi puer Maria nomine forma admodum liberali,
cum matre Elpidia & sorore Despenia questum fa- Parentes s.
cebat. Accidit autem, vt, imperate Iustiniano, Cos. Theodori.

mas quidam equestri gloria clarus, cum ad eas par-
tes index mitteretur & in illud diuersorum defle-
ctet, perspecta Mariæ pulchritudine amore illius
caparet adeò vehementi, vt nisi amplexibus eius
poteret ab ea auelli non posset. Itaque Maria ex ^{Somniū ma-}
^{te grauida facta, vidit nocte secundum quietem stel-}
^{lam mirabili fulgore splendentem suum è cælo in}
^{tierum descendente. Vnde experrecta ingenti ti-}
^{more perfusa Cosmę visum narravit: qui rei noui-}
^{tae secum diligenter expensa, mulierem ad omnem}
^{virtutem ac præcipue castitatem hortatus est haud}
^{dubie præagiens eam eximiae sanctitatis fructum}
concepisse.

Epletō igitur partus tempore puerum eleganti
forma enixus est, cui in sacro fonte Theodoro no- Nasceatur
men imposuit. Cū autem sextum etatis ageret an- Theodorus
num mater, vt in regia ciuitate ad militiam educare-
tur multum laborauit, puerumq; preciosis ornatū
vestibus, & aurea zona, de more aulico, præcinctū,
alijque rebus ad luxum & superbiam diligenter in-
fructū, ad regiam deducere cogitabat. Verum quā
nocte in viā se dare statuerat, egregius Christi mar-
tyr Georgius apparuit, eamque ab ea mente reuo-
cavit dicens: Quodnam est hoc tuum de puerō con-
fatum? Missam fac inanem istam gloriæ sollicitu-
dinem. Rex enim, qui cælo terræque dominatur,
ipsum sibi puerum requirit. Hoc somno mulier ve-
hementer turbata, totā se luctui lachrymisq; dedit,
tredecim puerum breui ex hac vita à Deo euocandū.

Hærc.

Hærebat itaque animo inter spem & metu-
nis admodum duobus cui potissimum vix ge-
filium tradere vellet. Tandem perspecta ingenii
licitate ac indole optima literis eum magilitoru-
dam imbuendum tradidit: in quibus tam admini-
biles progressus fecit ut cunctos coetaneos mi-
parasangis superaret. Erat in ædibus maternis
phanus quidam insigni pietate ac castitate vi-
principes viros hospitio excipiebat & in sum-
ciborum apparatu ac vitæ licentia Quadrage-
diebus solo pane & aqua vitam sustentabat: cu-
verò laboris & industriæ suæ premia ecclœsi
pendebat: optimamque temporis partem pre-
alijsque pijs operibus tribuebat. Puer autem
viri huius eximia virtute, diuino inflammatu-
re, vitam eius æmulari, ac summa contentione
stigij eius insistere coepit. Itaque ad vespera-

Eccè quo modo puer adhuc imitatur virtutes senioris. in ludo literario ieonus persistebat: vesperum Stephano ad preces Deo nuncupandas Eccœ-
frequerabat. Nec poterat ullis minis vel verbenis filium ab hac consuetudine mater reuocare, prorsus ut initam abstinentiæ ratione mordicaret, potiusq; verbera q; carnis delicias ad-
erat in monte scholis vicino mons asperge-
templo D. Georgio sacro visendus. Hunc puer
cum ægrè id ferret, præcipue quod antelucana
ras præueniret, clanculumque se è lectulo ma-
riperet, puerum minacibus primùm verbera
facto prohibuit, deinde verberibus etiam cog-
postremò verbera pariter ac verba, Christi au-
spernentem vinculis ad lecticæ calcem alige-
S. Georgius Sed nocte illa sanctus martyr Georgius, cura
apparet mar- mina pius puer frequentare cupiebat, stridi-
tri S. Theo- don.

& metum
 vitz gene
 et a inge
 magistrum
 s tam adm
 raneos mul
 maternis
 sitate vi
 & in fun
 Quadragi
 ntabat: cu
 ia ecclesi
 artem pre
 uer autem
 flāmatus
 ontentio
 i vesperam
 t: vespere
 pādas. Eccl
 s vel verber
 nater reuo
 ē mordic
 licias adia
 ns asper eg
 s etiam cog
 Christi am
 alcem allig
 eorgius, cu
 ebatur, firme
 dio minabundus matri apparuit: mortem ni soluc
 ret puerum, se illaturum affirmans. Vnde à somno
 excitata mater puerum inclamauit, solutūque quō
 veller liberum abire permisit. Puer autem ad tem
 plum magno cum gaudio & alacritate tendenti in
 festus frequēter dēmon occurrebat, qui multis do
 lis ac terriculamentis à pio opere pium puerum re
 vocare nitebatur. Aliquando enim luporum alia
 runq; ferarum assumpta specie tanquā deuoratu
 minuadebat, quem Christi martyris protinus in fu
 gam vertebat: Iesū pio puero itineris deinde comi
 perfundebat ut exultabundus multa de comitis sui
 benignitate, elegantia ac humanitate narraret.
 lamque duodecim aetatis annum attigerat, cūm
 die quodam martyris Gemelli templū domui suę
 propinquum ingressus in vora precesque incubere
 coxi: tanto animi ardore vt totam in eo nocte ex
 igret. ecce autem viuis sibi Regi maxima militum
 cuncto ceterua astare, huiusmodi ab eo vocē audi
 uit: Strenuè pugna Theodore, vt perfecta in cælesti
 militia coronam cōsequaris. His auditis somno so
 litus multò ccepit ardētiū omnibus pietatis ope
 ribus incumbere, adeò vt relicta humana consuetu
 dine, à primo Epiphanię die, ad eam usq; quæ Chri
 sto Domino palmarum ramis sacra est, in angusta & orationis
 cellula Deo vacaret, eiusque gratiam multiplica
 tū precibus enixè exposceret. Duabus verò Qua
 dragesimæ hebdomadibus, prima nimirūm & me
 dia nemini prorsus sui facultatem faciebat.
 Ceterum pius puer vt hymnis & canticis Dei lau
 des in ecclesia cum ceteris celebrare posset, summa
 conventione Davidicos psalmos ediscere instituit.
 Cumq; nullo modo q; cupiebat, assequeretur humili
 prostra-

S Georgius
Theodori

Totum Psalterium edificavit. prostratus multis precibus ac lachrymis diu infusis instanter opem implorauit facilique memoria precibus David admodum diebus totum Psalterium complexipromens, cest. Hinc nouo erga Deum atmore inflammatus etas, aedificias visitare, noctes diesque in precibus et admirandam diuina mysteria cum incredibili gudio perindeos finis A pauperibus benignam manum porrigere, ac pulibus extolle mō cultum diuinum cum verbo tum exemplo. Hinc cum us vagaretr

Erat ijs temporibus insigni pietate vir Glyzonio obnomine, in loco qui Trapezas dicitur, ad quendam curandum odorus puer, audita fama sanctitatis eius, concurdisse exuit ut benedictionis gratia potiretur. Hunc veller, quem etus conspicatus, cum protinus florentem illo, dixit: I diuinitus virtutē agnoscere, hilari eum velisque filio, inscepit. Erat ingens eodem tempore terra sterilis purerita ut humus nimia siccitate laborans cunctar, sed toto talibus diram famem minitaretur. Itaque G. nihil: ni us assumpto secum puer ad fores templi Hierusalemque suini Baptistae sacri abiit, puerumque monuit ut virgente The secum in terra genibus salutiferū precibus insciperet. Excedrem à Deo impetraret. Paruit continuo illa hora, illi pietatiscum insita pietate precibus celum nebulosum ardenti repente obductum ingentem pluviæ vim in effudit ac imminentem calamitatem magno gudio pariter atque admiratione depulit.

Iam vero ætatis suæ quartodecimo reliquo filio quendam octo passuum millibus à domo sua in gratiam adeoque hominibus infestus ut nemo nisi caput oleum huius m ac ieunijs multisque corporis afflictionibus

Precibus im
brem à Deo
impetrat.

ymis diuinam infidis expurgare cœpit. Strabat in aquis Stat diu in
memoria pœlii Davidicos continuò psalmos è pio pectore aqua gelida,
im complepvens, contra démonum insultus viriliter de- & cōtra dæ-
flammatuertas, adeò ut cuncti sublati in cælum manibus stationes
cibis exq[ui]dam pueri virtutem prædicarent, ipseque certat.
dio per theodosius Anastasiopolis antistes dignis eum lau-
gere, ac pulibus extolleret.

Hinc cum iam in ore omnium fama sanctitatis
usigaretur, homo quidam vnicum suum filium
e vir Glyzmonio obseßum ad eum detulit, atque humili-
r, ad quenam curandum tradidit. At puer istarum rerum ad-
eius, comodis excusabat, & ab homine, quidnam fie-
r. Hunc veller, quæsiuit. Cui pater, tradito protinus fla-
rentem in illo, dixit: Percute immundum spiritum, mini-
i eum ut sive filio, imperia v[er]o malignus eum deferat. The-
terra sit lorus puerili ductus simplicitate fecit ut edocitus
ns cunctis, facto biduo minitando & flagellando pro-
Itaque G[raecia] lib[er]tati: nisi quod immundus cachinnos ederet
templi D[omi]ni que subsannaret. Tertio autem die instantे
monuit v[er]gine Theodoro commotus dæmon vocifera-
precibus. Cœpit: Exeo, puer, exeo, nec amplius resisto. Da
continuo p[ro]p[ter]a horā. Illo autem ad altare ascende[n]te, & pre-
scelum m[anu] adenti pietate fusis diuinā opem imploran-
t[ur] vim in- dæmon horribiles cū miserando eiulatu clamor-
tem magis. scilicet: O magna vis Nazaræi, qui suo in terras
depluit. n[on]nū homines tanta in nos virtute armavit. Et
cimo reliquac[i]o[n]i filio ejiciendi nos potestatem contulit.
s, abijt ad m[anu] milero, a quo puero expellor? Neque e-
domo sua in giam celitus illi concessam ferre possum.
nibus fate[re]s vatra nostræ ab hoc meretricis filio cala-
emo nisi c[on]sideras imminet. Execranda dies, in qua genitus es.
tet. Hunc calixque multa illò dicére, puer Theodorus ob- Expellit dæ-
ngressus p[ro]p[ter] caput oleo ihuñxit, signoque crucis adhibito monē oleo
flictionib[us] m[anu] cunctem eiulante[m]q[ue] dæmonem eiecit: ma- & crucis fi-
gue.

R gnam.

gnamque nominis celebritatē eo factō acquisitum Sub
At puer diuino excitatus spiritu, populi stiruit: ac sa-
sum declinavit, fugaque in desertum ad exēs. Agebat tu-

præcursoris salutem quæsiuit. Conscen-
celso admodum monte, petram ad se tegit. Timonio ad

neam intuitus, amplam sibi speluncam lumen Amerita cō-
structoque aditu, biennio in ea latitauit. Causa ex gratia

ceteris cognatis acerbè eum tāquam monachum Euange-
gentibus. Credebant enim vel à militibus ali copidita

aut certè à feris laniatum: nam solo quoq[ue] solymam adi-
cono conscio id vitæ genus elegerat, qui perire votis

paululum cibi ex oleribus, & aquæ pufilli. Anicistemp

speram subministrabat. Cùm autem exadūcitur ad temp

ennio mulieres propinquæ Diaconum fratrem patribus cu-

ad montem commeantem cernerent, subducuntum suscep-

Tandem in- quod erat, eum cum iureiurando obtestari, et mona-
notescet vbi quidquid de puerō sciret, pandere. Ille vero filius est:

nam sit. iureiurando coælus, tum multò magis a se quo vigili-

ri vitæ instituto commotus, rem totam in angam Deo

protulit: locuque, vbi morabatur, indicauit. Intererat fac-

ingenti letitia perfusa eò conuolant, puerū

cie ac squalore cōfectum, fœtore etiā de v-

scarentem reperiunt. Credebant se alterius

sterquilinio sedentem videre. Nec mora,

planè ac reluatatem domū primū, indeq[ue]

iam moriturū ad S. Georgij oratoriū abie-

rabat sanè acerbè mater, ceteræq[ue] mulierē

fatam eius deslebat, cùm Theodosius a

episcopus egregia pietate ac religione ad

cōspectu capitilis eius vlcere, cōremu-

data benignè admodum salutatione, ledos

rauit. Intererat magno cum labore ablucere

lineis vlcera eius pannis abstergerūt: & co-

mitis totonderunt. Postridie vero antea

eris.

acō acquiſitum Subdiaconum, Diaconū & Presbyterū in-
tu, poplū attuit: ac ſacra benedictione munitū à ſe dimiſit.

im ad exē. Agebat tunc Christi ſeruus annum octauum de- Raro exē-
onſcenſorium quo contra Canones ſolo ſanctitatis ſuæ te- plo nec re-
l ſe tegedimoni ad presbyterij gradū euectus fuit: quem mere imitā-
cam ſuſſam enīta cōſcendit ut planē de ſua virtute diffiſus do fuit pre-
atitauit: mons ex gratia Dei penderet, eumque perpetuō ex ſbyter an-
tām mortuare Euangeliſ lectione ſuſpiraret. Hinc incredi-
nilitibus ſi cupiditate, ſacra loca viſendi incenſus Hiero-
ſolo quo dymam adiit, vbi in ſingulis locis maxima animi
erat, qui perire votis precibusque ſolutiſtādem ad Dei ge- It Hieroſo-
iæ puſilla moniſtēplum, quod Churoba vocatur, Iordanī lymam.
em exadiuropinum peruenit: ibi ſalutato Archimadrita
onum freq̄tābus cum eo degēribus monaſticæ religionis
ent, ſuſp̄itūm ſuſcepit, expletaq; annuaq; celebritatis la- Accipit ha-
bitum mo-
b o obſteſan-
ere. Ille uetus eft: ſanctiq; Georgij oratorium repetiſt,
magis alp̄d quo vigilijs, precibus ac iejuinijs die nocteque
totam innamDeo feruiturem exhibebat.

ur, indicu- Intra fama virtutū & ſanctitatis eius quidam
lant, pueri Paſamorū oppido oriūdus in ſtudium pietatis
re etiā acce- caner qui benignē acceptus, ac monaſtico habitu
at ſe alterna- tanta tata breui virtute claruit, vt etiā dæmones
Nec mora- negligi ſui exēplo ab obſeffis corporibus fugarer.
num, indeo- Propterea mulier periculo vteri laboras, cū Theodo-
toriū abni- liberata eſſet filiū ſuū, egregia probitate
q; muliere- dolécentē, ei vita eiusde institutis erudiendū ob-
ſius An- lithocodō verō, coſtructa ſibi ad corporis quā-
ligione au- tate cellula, duris poenitēciis laborib; corporuſculū
tremu- agas, ferrea quada decem & octo librarū lo- Ferrea tor-
tione, led- ca domat
ore abluſi- multa rate creſcebant, conſtater elidebat. Geſta-
ſerū: & co- monitoris loco, aſperū quoddā vinculu, aliaq;
ero antife- ſo luſi ſipē pedib; iniecerat, q; ad tumulū viq; reti-
nere

nere constituit. Tanta verò erat parcimonia cum confu-
vt à diebus Christi natalitijs sacris ad Romanos infelios
Mira **victas** festinitatem solis oleribus, nullo pane, id est contrebatur.
pæcimonia batho solum & die Dominica vicitur.

Nóta **vitæ** **duritatem.**

Porrò labores alias; corporis afflictionis bus humani
hyemali potissimum tempore sustinebat. Quibus
admiretur? Indixerat sibi legem ut agili destrinum
vesperam usque in refum diuinarum comitum gaudie-
one immobilis persisteret, neque ullo maledicentum edi-
tius aeris iniuria vel corporis afflictione virtutum sp-
hanc legem violare volebat. Hinc saepe celeberrim-
maximaque niuis vi in domicilium (tecto monachis n-
carebat) decidente tanto interdum corporis quidem
contractum fuit ut pedes glacie concreto nulis viribus
tepidia perfusa loco, cui affixi hæabant, solo verbo
tuerit. Haec autem molestiae tantum abe- unque vel
liquido inbuerent, ut eas diuini amoris calce consti-
ne sentiret quidem: adeò ut uno semper am- un vim no-
vultu lata pariter ac tristia perferret. Haec deciden- fandum ad
fies non modo varijs calamitatibus oppre- caperique
Feret ei fami ræ etiam ad eum controbabant, & incredu- aliquis iu-
liares. suetudine cum ipso versabantur. Inter quis absu-
quædæ toto triennio eius beneficio vicitur- labilis in c-
bus se mansuetam exhibebat.

Accessit quandoque vir quidam homo
corpo lepra deformatus supplicibus ab
bus sanitatem postulans. Vir sanctus nihil
eum vestibus exutum ante se consisteret in
bitaque certa precationis formula aqua
corpus tinxit signatique Crucis figura
nè & incolorem à se dimisit. Eodem mo-
preßus presbyter quidam, Colluras nomi-
nè illius beneficio, quam induerat, sanatio
insuper egregia sanctitatis sua beneficia
tote tamis

Leprosum
sanat.

arcimoniū cōfuentib⁹ largiebatur: ac p̄cipuē infen-
sidi Rōmā sōi infellosque hominibus demones magna virtute
pane, idcōnterebat. Solo namq̄e verbo aut morbos & lan-
titare, quæscurabat, aut immundos spiritus ex corpori-
s afflictionib⁹ bus humanis expellebat.

Dæmones
solo verbo
pellit.

affinebat. Quibus multi cōmoti miraculī monastīcā vitę
vt à gallic⁹ insūcum arripiebat, eiusq̄e disciplinam magno
rum comitum gaudio amplectebantur. Hinc nouum mona-
villo aerum edificari coepit non minus maximarum
fictiōne virtutum splendore, quām incolarum multitudine
ic se ueniēt. Celerissimum. Quo in opere versantibus sedulō
um (teō) monachis non pauca vir sanctus miracula edidit.
um corp⁹ Et quidem inter alia cūm mira magnitudinis saxū Miracula e-
concreto nullis viribus loco suo moueri posset, vir diuinus ius duo pre-
rebant, mo solo verbo ita cōmouit, vt ad illius imperium quo-
um ab ei nūque vellet se transferret. Currus aliquot viua
amoris dæmonistū cūm in medio itinere ingentem imbri-
sempere, in viu non sine manifesto incendijs periculo cæ-
ferret. Hoc de cōdēcentem expectarent & aurige pauidi virum
sanctum ad opem maturè ferendam compellarent,
& incredibili cōpetitio iumenta à plaustris remouere ne simul
uir. Inter cōdāgus truitia, quōd futurū metuebant, cum plau-
cio viūtūtū absumerentur, vir sanctus id fieri prohibens
partes discedit, vt imbris magnis vtrinque deflu-
idam homi-
plicibus ab
nctus nūm
nctus nūm
nctus nūm
. Eoden
. Inuitus pla-
ne rapitur
ad Episco-
patum.

Nouum ex-
struct mona-
sterium.

Hie Stimulabat vehementer eius animum cupi-
tertiō Hie stimulabat vehementer eius animum cupi-
tosolymā. terciō iam loco sacra visendi; quod ut percuti
cridibili amore solitudinis captus statutus
cathedra, diuinis ibidem rebus ab omni hu-
consortio segregatus sedulō vacare: sed con-
visione à Gregorio martyre increpatus par-
saci muneris functionem remeare coactus
tum miracula quae eius absentia contentum
bantur protinus renouata sunt. Unde currit. Hinc n-
amnum in ea dignitate eximia cūm lande et dissumis
cūm rursus solitariae vitæ desiderio indutum rerum
importunè opportunèque episcopales à celebrificia fac-
remouere conatus est: ac tandem voti connodigatio
etius rursus se totum in humili fratum quodam fa-
diuinis laudibus nocte dieque celebrans tamquam om-
nia cravit. Ibi verò tot tantisque virtutibus in illis si-
gno magisque clarescere coepit, ut etiam præstidiosus re-
fancitati quamvis eximia obscuritatem quipodium vi-
adferre videretur. Unde sane nec pauca quid Apollonius
multis attingere constitui, nam omnia in illa facie verita-
ta sunt: vnuinque ita cum altero, virtutum non er-
rantia certat ut haud obscurè virum eum p. aduersus C.
vnuinum fuisse testentur: dignumque qui semper erit: & in
ab omnibus memoria celebretur, atque in plena confe-
mæ notæ Sanctos collocetur ad laudem & gloriæ literis, si
Domini nostri Iesu Christi, cuius gratia eternam qui
que virtutibus decoratus tertio Heraclij lato: Videre
toris anno solutis mortalitatis vinculis letam generil-
iter quæ-
daria & ne-
Erat ijs
sali pietate
locu claris

Redire no-
lens ad suos
increpatu
s a S. Geor-
gio marty-
riu.

Addicat se
Episcopatu.